

ОПРЕДЕЛЕНИЕ

№ 11447

гр. София, 15.03.2024 г.

СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, в закрито заседание на петнадесети март през две хиляди двадесет и четвърта година в следния състав:

Подадена е искова молба от П. Ц. Ц. срещу К. Ж.-, с която е предявен иск с правно основание чл. 49, ал. 1 за прекратяване на сключения между страните граждански брак

Съдът, след като съобрази релевантните факти по делото и твърденията на страните, намира следното:

За своята международна компетентност съдът следи служебно, независимо от това дали тази компетентност се урежда от регламент на ЕС, от двустранен договор със страна-членка на ЕС, от международна конвенция, приета от Република България, или от КМЧП, който намира приложение само ако не са приложими други международни актове.

Приложим за определяне на международно компетентния съд да разгледа иска е Регламент № 2201/2003 г., посочващ съдилищата на коя държава -членка са компетентни по делата за развод със страни - граждани на държави -членки на ЕС /доколкото исковата молба е подадена на 28.06.2022 г./. Съгласно чл. 17 от Регламент № 2201/2003 г. относно компетентността, признаването и изпълнението на съдебни решения по брачни дела и делата, свързани с родителската отговорност, „когато пред съд в държава-членка е заведено дело, по което той, по силата на настоящия регламент не е компетентен, а компетентността принадлежи на съда на друга държава-членка по силата на настоящия регламент, той служебно прогласява, че не е компетентен”. Задължението да се произнесе изрично относно международната компетентност на българските съдилища е възложена на съда и с чл. 28 от Кодекса на международното частно право /КМЧП/, който определя и процесуалния режим на обжалваемостта на тези определения, за което в Регламент № 2201/2003 г. не се съдържа правна уредба. Международната компетентност на съдилищата на държавите членки по въпросите на развода и родителската отговорност са регулирани от правилата на Регламент (ЕО) № 2201/2003 г., а по въпросите на издръжката – от правилата на Регламент (ЕО) № 4/2009 г. Понятието за родителска отговорност е уредено в чл. 2, т. 7 и чл. 2, т. 9 от Регламент (ЕО) № 2201/2003 г. и същото включва предвидените мерки по чл. 59, ал. 2 СК и чл. 127, ал. 2 СК. Международната компетентност по исковете за издръжка на дете съгласно чл. 3 от Регламент (ЕО) № 4/2009 г.

Настоящият състав намира, че въпреки липсата на обичайно местопребиваване на територията на Р. България и на двамата съпрузи, поради обстоятелството, че и двете страни са български граждани, при съобразяване разпоредбата на чл. 3, § 1, б. „б“ от

Регламент (ЕО) № 2201/2003 г., компетентен да разгледа предявения иск за развод е българският съд, както и обективно съединеният към него небрачен иск с правно основание чл. 53 СК относно фамилното име. Последният обаче не е компетентен да разгледа съединеният с иска за развод небрачен иск за родителски права по отношение ненавършилите пълнолетие деца от брака, тъй като не е спорно, че те нямат обичайно местопребиваване в Р. България към момента на сезиране на съда, като същите обичайно пребивават на територията на Хага. Съгласно чл. 8 от Регламент (ЕО) № 2201/2003 г. съдилищата на държава-членка са компетентни по делата, свързани с родителската отговорност за детето, ако детето има обичайно местопребиваване в тази държава-членка по времето, когато съдът е сезиран. Трайна е практиката, че съд на държава - членка, който е компетентен да се произнесе по молба за развод съгласно чл. 3, § 1, б. „б“ от Регламент (ЕО) № 2201/2003 г., не е компетентен да се произнесе относно упражняването на родителските права, местоживеенето и правото на лични отношения с детето на съпрузите, ако същото има към момента на сезирането на съда обичайно местопребиваване в друга държава - членка и не са налице изключенията за предоставяне на компетентност по чл. 9, 10, 12 или 15 от същия Регламент. Този съд не е компетентен и по иска за издръжка, съгласно Регламент /ЕО/ № 4/2009 г. - в този смисъл определение на Съда на ЕС от 16.01.2018 г. по дело С-604/2017 г. по преюдициално запитване, отправено от български съд /ВКС/; определение № 53/31.01.2018 г. по ч.гр.д. № 3801/2017 г. по описа на ВКС, IV г. о.; определение № 61/07.02.2018 г. по ч.гр.д. № 5026/2017 г. по описа на ВКС, IV г. о.; определение № 568/07.12.2018 г. по ч.гр.д. № 4455/2018 г. по описа на ВКС, IV г.о.; определение № 117/14.03.2019 г. по ч.гр.д. № 530/2019 г. по описа на ВКС, IV г. о.

На следващо място, българският съд не е компетентен също да разгледа и предявения иск за издръжка, тъй като търсещият издръжка няма обичайно местопребиваване на територията на Р. България. Освен това, съгласно чл. 3, б. „г“ от Регламент (ЕО) № 4/2009 г. компетентен по искове за задължения за издръжка е съдът, който по силата на закона е компетентен да разглежда иск за родителска отговорност, когато искането за издръжка допълва този иск, освен ако тази компетентност не се основава единствено на гражданството на едната от страните. В тази връзка съдът съобрази разрешенията, дадени по дело С-604/17 г., в което Съдът на ЕС изрично е посочил, че съд на държава - членка, който е компетентен да се произнесе по молба за развод съгласно чл. 3, § 1, б. „б“ от Регламент (ЕО) 2201/2003 г., не отговаря на условията, предвидени в член 3, б. „г“ от Регламент (ЕО) № 4/2009 г., за да се произнесе по искането за издръжка, ако децата имат към момента на сезиране на този съд обичайно местопребиваване в друга държава - членка. Предвид изложеното настоящият състав приема, че не са налице предпоставките и по чл. 3 от Регламент (ЕО) № 4/2009 г., тъй като ответницата и родените от брака им деца имат обичайно местопребиваване, различно от Р. България, а и ответната страна изрично е оспорила компетентността на българския съд. Предвид изложеното настоящият съдебен състав намира, че българският съд не е компетентен да се произнесе по исковете за родителски права и издръжка на родените от брака деца. След като българският съд не е международно компетентен на основание чл. 17 от Регламент (ЕО) 2201/2003 г., чл. 10 от Регламент (ЕО) № 4/2009 г. и чл. 28 КМЧП той е длъжен да обяви своята некомпетентност и да **прекрати делото в тази част.**

Така мотивиран, съдът

ОПРЕДЕЛИ:

ОБЯВЯВА на основание на основание чл. 17 от Регламент (ЕО) 2201/2003 г. и чл. 10 от Регламент (ЕО) № 4/2009 г. българския съд за международно некомпетентен да разгледа предявените небрачни искове с правно основание чл. 59, ал. 2 СК вр. чл. 143, ал. 2 СК

ОБЯВЯВА на основание на основание чл. 17 от Регламент (ЕО) 2201/2003 г., че българският съд е международно компетентен да разгледа предявения иск с правно основание чл. 49, ал. 1 СК за развод и обективно съединения към него небрачен иск с правно основание чл. 53 СК относно фамилното име.

Определението подлежи на обжалване в едноседмичен срок пред Софийския градски съд, считано от връчването му.

Препис от определението да се връчи на страните.

Съдия при Софийски районен съд: _____